

2019

SOCIOLOGY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 carries 1 mark each $1 \times 12 = 12$

Q. No. 2 -13 carry 2 marks each $2 \times 12 = 24$

Q. No. 14 - 23 carry 4 marks each $4 \times 10 = 40$

Q. No. 24 - 27 carry 6 marks each $6 \times 4 = 24$

Total = 100

Contd.

1. Answer the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is infant mortality rate ?
শিশুৰ মৃত্যুৰ হাৰ মানে কি?
- (b) Who put forward the occupational theory of Caste ?
জাতিৰ বৃত্তিগতিক সিদ্ধান্তটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?
- (c) In which year, India introduced National Family Planning Programme ?
কোনচন্ত ভাৰতবৰ্ষই ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিয়াল পৰিকল্পনা আঁচনি বলৱৎ কৰিছিল ?
- (d) Who formed the All India Scheduled Caste Federation ?
সৰ্বভাৰতীয় অনুসূচিত জাতি পৰিষদ কোনে গঠন কৰিছিল ?
- (e) What is 'dominant Caste' ?
প্ৰভাৱশালী জাতি মানে কি?
- (f) What is Structural Change ?
সংৰচনাগত পৰিবৰ্তন কি?
- (g) Srinivas suggested that while 'lower castes' sought to be Sanskritised, 'upper castes' sought to be _____. (Fill in the gaps)
শ্ৰীনিবাসে কৈছিল যে যিসময়ত 'নিম্ন জাতিয়ে' সংস্কৃতকৰণৰ পথ লৈছিল 'উচ্চ জাতিয়ে' সেই সময়ত _____ অনুকৰণ কৰিছিল। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
- (h) What is the full form of 'ICDS' ?
ICDS-ৰ সম্পূৰ্ণ বৰপ কি?
- (i) Write one negative Consequence of Green Revolution.
সেউজবিপ্লবৰ এটা খণ্ডক ফলাফল উল্লেখ কৰা।

$1 \times 12 = 12$

- (j) Mention a tribe from North East India.

উত্তৰপূৰ্ব ভাৰতৰ এটা জনজাতিৰ নাম উল্লেখ কৰা।

- (k) _____ Movement was a struggle of sharecroppers in Bengal and in Bihar that took place in the year 1946. (Fill in the blanks)

১৯৪৬ চনত বংগ আৰু বিহাৰত আধিয়াৰ খেতিৱকসকলে কৰা আন্দোলনটিৰ নাম আছিল _____। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (l) Mention a social responsibility of the Panchayat System.

পঞ্চায়ত ব্যৱস্থাৰ এটা সামাজিক দায়িত্ব উল্লেখ কৰা।

Write two importance of study of demography.

জনসংখ্যা অধ্যয়নৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

Define Social Institution and write one example.

সামাজিক সংস্থাৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু এটা উদাহৰণ লিখা।

What is the difference between matrilineal and matriarchal family.

মাতৃবংশীয় আৰু মাতৃপ্ৰধান পৰিয়ালৰ মাজৰ পাৰ্থক্যটো কি লিখা।

Define 'Communalism' with one example.

উদাহৰণসহ সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ এটা সংজ্ঞা দিয়া।

Write two features of Caste System in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ জাতিব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write two Powers delegated to the Panchayats in India.

ভাৰতবৰ্ষত পঞ্চায়ত ব্যৱস্থাৰ হাতত থকা দুটা ক্ষমতাৰ বিষয়ে লিখা।

8. Mention *two causes of modernization*.

আধুনিকীকৰণৰ দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।

9. Write *two functions of Political Parties in a democracy*.

গণতন্ত্ৰত বাজনৈতিক দলৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

10. What is environmental movement ? Give *one example*.

পৰিবেশতান্ত্ৰিক আন্দোলন কি? এটা উদাহৰণ দিয়া।

11. Write *two Social functions of family*.

পৰিয়ালৰ দুটা সামাজিক কাৰ্য লিখা।

12. Define Social Stratification and give *one example of Social Stratification*.

সামাজিক স্তৰীকৰণৰ সংজ্ঞা আৰু সামাজিক স্তৰীকৰণৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

13. What is a reform movement ? Mention *one reform movement of India*.

সংস্কাৰ আন্দোলন কি? ভাৰতৰ এটা সংস্কাৰ আন্দোলন উল্লেখ কৰা।

14. Write *four causes of change in the family system of India*.

ভাৰতীয় পৰিয়াল ব্যবস্থাত পৰিবৰ্তন অনা চাৰিটা কাৰকৰ বিষয়ে লিখা।

Or / অথবা

Write what changes do you see in the caste system at present.

বৰ্তমান জাতিব্যৱস্থাৰ কি পৰিবৰ্তন দেখিছা, লিখা।

Write about the functions of Kinship System.

4.

স্বজন পদ্ধতিৰ কাৰ্য সমূহৰ বিষয়ে লিখা।

Or / অথবা

Write the salient features of Social Class.

4

সামাজিক শ্ৰেণীৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ লিখা।

What is the meaning of Mass media ? What are its wide variety of forms ?

4

‘গণমাধ্যম’ মানে কি বুজা? গণমাধ্যমৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ সমূহ লিখা।

Or / অথবা

Write a brief note on the Dalit Movement in India.

4

ভাৰতবৰ্ষৰ ‘দলিত আন্দোলন’ বিষয়ে চমুকে লিখা।

4

Write briefly about the National Family Welfare Programme.

চমুকে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিয়াল কল্যাণ কাৰ্যসূচীৰ বিষয়ে লিখা।

4

Write four conditions necessary for the success of democracy.

গণতন্ত্ৰৰ সফলতাৰ বাবে চাৰিটা ব্যৱস্থাবলী লিখা।

Or / অথবা

What is regionalism ? What are the causes of growth of regionalism ?

4

আঞ্চলিকতাবাদ কি? আঞ্চলিকতাবাদ গঢ়ি উঠাৰ কাৰণ সমূহ কি?

19. Write four features of liberalization policy.

উদারীকৰণ নীতির চারিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Or/ অথবা

- Write in brief the impact of globalisation in India.

ভারতবর্ষত গোলকীকৰণৰ প্ৰভাৱ সম্পর্কে চমুকে লিখা।

20. Write the differences between Social demography and formal demography.

সামাজিক জনসাংখ্যিকতত্ত্ব আৰু আনুষ্ঠানিক জনসাংখ্যিকতত্ত্বৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।

21. Write four features of Communalism.

সাম্প্রদায়িকতাবাদৰ চারিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

22. What are the Constitutional Provisions for the minorities and cultural diversity in India?

সংখ্যালঘু আৰু সাংস্কৃতিক বিচ্ছিন্নতাৰ সন্দৰ্ভত ভাৰতীয় সংবিধানে আগবঢ়োৱা উপযুক্ত ব্যৱস্থাৰ সম্পর্কে লিখা।

Or/ অথবা

- Justify 'caste is a closed Stratification.'

জাতি এক বন্ধ স্তৰীকৰণ' হিচাপে বিচাৰ কৰা।

23. Mention four remedies of Casteism.

জাতিবাদ দূৰীকৰণৰ চারিটা উপায় উল্লেখ কৰা।

- Define Sanskritization. Write the changes brought by Sanskritization in Indian Society. 2+4=6

সংস্কৃতকৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া। সংস্কৃতকৰণে ভাৰতীয় সমাজলৈ কঢ়িয়াই অনা পৰিবৰ্তনসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

- Discuss the Malthusian Theory of Population Growth. 6

মালথাচৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

- Write a note on Untouchability. 6

অস্পৃশ্যতাৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

- Discuss the Social Problems of the Scheduled Castes. 6

অনুসূচিত জাতিৰ সামাজিক সমস্যাবোৰ আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

- "Indian Society is a Plural Society." — Justify the statement. 6

"ভাৰতীয়সমাজ এখন বহুধাত্বিক সমাজ।" উক্তিটো বিচাৰ কৰা।